

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Contumacia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

ÆOLI PILÆ. CAP. XIV.

*Æoli pile
quid.*

Non imperite igitur, qui Æoli pilas cavant, solent illis in convexo Draconem superinducere, ex cuius ore circa medium sito spiritalis illa fistula promineat, quæ ventum proflet. Sunt vero pilæ hujusmodi æræ, cavaeque, in quas per angustissimum punctum humore instillato, ubi ad ignem admota concalescere coepit & effervesce, spiritum vehementem admodum efflant: humor siquidem caloris vi rarefactus, magnam aeris copiam generat, cuius cum minime capax sit ea concavitas, vehementi eo impetu cogitur erumpere, cui si tantillum argenti vivi infundatur, ex discordia, quam materia hæc habet cum calore, inquietata magis aqua vehementius expirabit.

SUCCESSUS VOTI. CAP. XV.

*Sanguis Ba-
siliscus in
quanto
precio
olim.*

Tantam vero affinitatis cum Diis existimationem Basiliscus assecutus est, ut ausi olim sint mortales, sanguinem ejus difficilime conquisitum curiosius astervare, Saturni eum sanguinem appellantes: quem si penes se haberent, existimabant & successus petitionum à Potestatibus, & à Diis etiam precum, morborum remedia, beneficiorumq; munera largius impetrari. Astrologi quoque Basilisco tantum tribuant, ut stellam in corde Leonis sitam Basilicum appellant, quam Chaldaeorum coelestium reginam & dominam existimarent, quod in Arati commentariis tradit Theon, ubi de Leone agitur: neque dissimulat Nicephorus in Astrolabii structura. Quamquam in universum inesse Angubus vim magicam ad gratiam sibi comparandam, Magi tradidere, quibus persuasum est primum uniuscujusque Draconis spondylum, mulcere aditus Potestatum, Principumque gratiam conciliare.

SACERDOTIUM SACROSANTUM. CAP. XVI.

Qui vero Serpens sacerdotum insigne oblongo obvolutus pīeo gestabatur, monumento erat. Ut si quis contra Reges (penes enim sacerdotes Ægyptiorum erat imperium) auderet infondere, sciret se in venenatos morsus incursum.

ORIS VIS. CAP. XVII

Hac autem de causa oris vim describere si voluisserint, colubri signum protulissent: nam coluber nullis aliis corporis partibus validior, quam ore ipso. Celebratum est illud ad horrorem in cutendum, δῆγμα ἀστροῦ, cum virulentum & immedicable vulnus aliquod intelligi volumet. *Enei. lib. 2.
Lib. 1. de na-
tur. anim.* Aspidum ictui vel nullum, vel rarum admodum remedium inveniri, tradit Aelianus: compertumq; est plerūm̄ ictu lafos hujusmodi, vix horis quatuor superfuisse. Et Moles cantico, venenum Aspidum ait insanabile. Eustathius, eam morsu lethiferum somnum superinducere: Plinius ea percussis corpore & sonno necari tradit, eaq; de causa somniculosus dicitur a Sisenna. Color aspidis plurimum niger, quibusdam & cineritius, quandoq; etiam pellis Aspidis fulva deprehensa est, quam ego in agro Bellunensi vidisse olim reminiscor.

FUROR IMPLACABILIS. CAP. XVIII.

In placabilem furorem Divina literæ per Serpentem voluminibus implicatum, & qui linguis mittore tristis (ita enim describitur irritatus) expressere, Psal. 58. legas: Furor eorum Serpentis furoris instar, & sicut Aspis, & quæ sequuntur. Incomparabilis porro est in Angue furor, qui simulacrum sensit, ita vesana fuit, ut numquam absit, donec venenum intulerit, aut præ rabie exanimetur, ut ait Euthymius. Et quoniam feritate, ut dictum, reliquas colubras Aspides antecedunt, posito genere, ad istius accedit speciem, quæ maxime sit intractabilis.

CONTUMACIA. CAP. XIX.

*Serpentum
pīra exca-
tatio.*

Inde aliud defumitur hieroglyphicum: sunt enim qui contumacem hominem, nulli quippe legum imperio, vel magistratum edicto, potentiorumve iussis parere destinatum, per Aspidem averti obturantem, apte significari tradant: ea siquidem ubi se exchantmentibus accersiri senserit, statim una in terram aure defossa, alteram cauda obturat, ne carminum vocem exaudiat: atque in Magorum conatum eludit. Veram autem esse Serpentum exchantmentem, manifestissime constat, Psalmo

A Psalmo 58. ubi David ita canit: *Furor eorum par est Anguum furori, sicut Aspidis furde, & obturantie aures suas, qua vocem ritè quantumlibet excitantium non exaudiat.*

DE VIPERA.

UXOR INIMICA MARITO. CAP. XX.

ADhac Vipera suo quodam ingenio prædicta, extra ordinem sua habet hieroglyphica, quorum illud præcipuum, quod mulierem, qua virum oderit suum, cui mortem etiam intentet, neque nisi coitus tantum gratia blandiatur, per plectram Viperam Sacerdotes illi intelligebant: ea siquidem, *Vipera generatio.* ut apud Horum est, cum mari copulatur, caput ejus ori insertat suo, atque in concubitus conficitur nimia voluptatis vi superata, capite maris mordicus amputato, maritum extinguit. Id cum Plinius, Nicander, Galenus, tum plerique alii authores gravissimi tradunt, miror Albertum unum è nostris, conatus eos redarguere, qui dicant Viperam in coitu mariti caput amputare. Sed missa faciam qua *Plin lib. 10. cap. 62.* Galenus & alii scripsere in hanc sententiam, Nicandri verò carmina tam pulchra minime præmittenda fuerint:

Μῆσύγ' εὐ τερόδαιοις τύχοις, δτο δῆγμα πεφυγάς
Περικνός ἔχις θύησι τωπήν Φολόδεν Θέρεχίδης,
Ηνίκα θερνιμύρις ἔχι Θ. θολεξεφικωδόντη
Θερεζις αυτοξις εμφυση καρηνια φει ομεννης,
Οι ί πατερες λαθην μετανιαζον αυτηνα τησοι,

Τενόρροιοι εχίνης θητη θετερες θεωνης,
Γαστρι αναβεθωντας αμηπορες ερεπενοντα.
Οινόδ θαρενη ιποκυματι τησε καθ' ολην
Πιοτροιοι οφιες λεπυρη θελπεσι θηριθλην.

Quia sic Latinè traduci possint:

Dii meliora velint, ne tunc incautus aperitis
In trivis, cùm forte acres mas luridus atre
Conjugis evasit dentes, & fulminis iustum,
C Vipereo occursas generi. namq[ue] illa in apertas

Complexu in dulci abscondit: mox damna parentis
Extinctifera progenies ulciscitur, alio
Materna abrofa, & catuli sine matre oriuntur:
Sola etenim hec animat factum, reliqua ova colubra
Excipient semen fauces, capni inde mariti

Per sylvam excludant, soventq[ue] in cortice prolem.
Neque me præterit, esse qui alia quedam Serpentum genera animal parere tradant, qua super historia multum diuque annis proximè elapsis decertatum est inter literatos viros, lite adhuc sub judice destituta, cum etiam fuerint etate nostra, qui has quas putamus Viperas, utriusque sexus electas, vivariis inclusere easque aliorum instar animalium conjugi, concipere, parere, educare que fecundos suos experimento compererint, nullo parentum desiderato. Quod si quis in hoc negotio plura deponcat, ab editis jam eorum libris desumendum fuerit. Sane alia etiam est Viperæ generatio: siquidem Aristoteles, ut apud interpretem Theocriti legitur, lacertam exsiccata ait in Viperam mutari.

FILII CONSPIRANTES IN MATREM. CAP. XXI.

ULT vero reliqua prosequamur, filios adversus matrem conspirantes, Aegyptii Sacerdotes per eisdem Viperæ hieroglyphicum notabant. Quod si quis hominum tantum sceleris admisit, articulatum cum acutis calamis castrum, jubebant vivum super spinarum acervos comburi: merito maximum omnium scelus indicantes, ei mortem inferre, à quo vitam quis accepisset. Hac vero de causa dicunt Viperas in parricidae culeum includi solitas: nam Simia, quam Juvenalis innocentiam appellavit, filios, ut in Cynocephalo diximus, suos necare ipsa solet. Canis verò & Gallus non alia de causa creditur cum his idem subire supplicium, nisi quia & ipsi impie facere videntur, quod & forores & matres ipsas faliant. Sed quod ad parricidium attinet, non id tantum animantium genus eo scelere contaminatur, verum etiam phalangia, ut & Polypos & fluviales Equos taceam, eadem prorsus impietate notata sunt. hac enim foetu numero, quippe supra triginta interdum, edita matrem, quam primum orta fuerint interimunt, nonnumquam & patrem, eo Viperis immaniora, quo illæ nascendi necessitate, hæc jam nata, nulla cogente causa, nullo invitante commido, sponte se par-